

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Aratás előtt.

A tavasz folyamán szorongva lestük a fellegek alakulását, óhajtva, várva, hogy talán könnyörül a sor tikkadt vetéseinken, talán meg fogja téríteni fáradozásainkat az aratás. Az előbbi későn következett be, akkor, midőn a buzán már nem segíthetett, pedig ennek a terméshozama dönti el — éppen amiatt az egyoldalú szemtermelésre alapított gazdálkodási módszer miatt, amelyet sohasem lehet eléggé kárhozatni — egész évi fáradozásunk, az egész gazdasági év eredményét. Az utóbbi pedig éppen az előbbi elkésése miatt már nem fog bekövetkezni.

Igaz ugyan, hogy a tavasziak még elég jól állnak, azokra még nem késett el teljesen a beállott esőzés, a tengeri még jó termést is adhat, — de ennek a terméshozama kétséges a kánikulai melegek miatt s így, sajnos, egyelőre be kell ismernünk, hogy határunkban a terméshozam nem lesz kedvező.

A tény az, hogy az aratás sem nálunk, sem a szegvári és vásárhelyi határban nem fogja meghozni gazdák közönségünknek azt a jövedelmet, a melyre pedig feltétlenül szüksége van, hogy kötelezettségeinek eleget tehessen s nem fogja meghozni különösen azért, mert a tavalyi gyöngye gazdasági év csapásai nemcsak hogy még most is érezhetők, de a jelen aratás — a szó szoros értelmében beállott aszály miatt — csak súlyosítja, sőt elviselhetetlenebbé teszi a terheket, melyek a megélhetés gondján kívül népünknek neheztek.

Sopánkozni, siránkozni e helyzet felett fölösleges, mert az már eredményre, amint eddig, ezután sem vezet, hanem e helyütt követve az általános érdek és szükség parancsszavát, minden tényezőnek arra kell törekednie, oda kell hatni, hogy ennek a gyöngye aratásnak káros hatását tőle telhetőleg ellensúlyozza. — Ezt pedig csakis egyöntetű, céltudatosan kifejtett munkássággal érhetjük el.

Tehát oly helyzettel állunk szemben, melyre előkészülnünk kell mindenképpen s nemcsak az a feladatunk, hogy jelen helyzetünkön könnyítsünk a lehetőséghez képest, de arra is gondot kell fordítanunk, hogy gazdasági rendszerünk modern s kiadós átalakítása által az ilyen állapotok lehetőségét a minimumra csökkentsük.

Szegénysorsu magyar nemzetünk helyzete amúgy is nehéz s ha elgondoljuk, mily óriási terhek nyomják ezt a földet, mely most termést nem igen

fog adni, ha nem is kétségbeejtőnek, de felette komolynak látjuk a helyzetet.

Egyrészt azért nem lehet a helyzet kétségbeejtő, mert az egész országra nem terjed ki ez a csapás, amely környezetünket sújtotta. Hazánk egyes vidékein, így tul a Tiszán is, nemcsak kielégítő, de teljesen jó termés várható; így ha fenyeget is az inség, de teljes szigorával még sem fog ránk neheznedni.

Igy aztán a legradikálisabb módszer, amelylyel szomorú helyzetünkön segíteni lehet, az, ha azok, akik tehetik, de különösen azok, akik helyzetük s állásuknál fogva erre hivatva is vannak, fokozzák a munkaalkalmakat, hogy a nép keresethez juthasson s hogy így, ha idegenből is, de be tudja szerezni a mindennapi kenyeret.

Ez a kenyér nem lesz olcsó. A jelen aratás hozama valamivel mögötte fog állni a múlt év terméshozamának. Tehát el lehetünk készülve ismét a drágaságra, ami azért lesz súlyos következményű, mert a harmadévi készletek már elfogytak s teljesen a jelen év termésére vagyunk utalva.

Az ex-lex miatt fölszaporodtak az adóhátralékok is s azok kifizetése még jó termés mellett is nagy áldozatot követel a gazda részéről, most pedig, mivel a termés sanyaru, ha egyszerre teljes mértékben hozná meg ezt az áldozatot a gazda, akkor a tönk szélére lenne sodorva. Ezért tehát az adóbehajtás terén humanusan, méltányosan kell eljárni, sőt az adó összegének újból való megállapítása — a méltányosság alapján — volna igazán helyén az egyes, aszály-sújtotta vidékeken mert ebben az esetben, ilyen helyzetben a sovinizmus mértföld csizmákkal siettetné a kivándorlás és a társadalmi helyzet hiányai miatt amúgy is elgyöngített föld népének romlását.

Azért kell ezt szem előtt tartani, mert az állam sokféle módon tud magán segíteni, de az egyes gazda hová forduljon, ha a gyöngye termés, sőt mint nálunk — aszály esetén a saját megélhetése sincs biztosítva s e mellett még az óriási adó is ránehezedik.

De gazdáinknak is le kell vonni ebből a csapásból a tanulságot, a konzekvenciát. Be kell végre látniok, hogy a jelen gazdálkodási módszer mellett elég egy csapásos év, hogy akár tíz jó év eredményét is lerontsa, inségbe, nyomorba taszítsa a gazdát. Be kell látniok, hogy csupán a szemtermelésre alapított gazdálkodás nem nyújt elég biztosítékot a megélhetésre. Szélesebb alapokra kell fektetni a mező-

gazdaságot, úgy hogy ha még egyik irányban nem sikerül is a termés, a másik azt behozza. Tehát belterjes gazdálkodást kell létesítenie az egyes gazdáknak is, mert az aránylag kicsi területből másként ilyen viszonyok között, nem tudják kihozni azt a jövedelmet, melyre egyrészt megélhetésük, másrészt, terheik viseléséhez feltétlenül szükségük van. Tehát termelni kell olyan gazdasági növényeket is, melyek terméshozama — ha több munka árán is állítható elő — de nem függ annyira az időjárás szeszélyeitől. Karolják fel azért a gazdák jobban a kertés és szőlőművelést, mert ez, ha néha-néha nem sikerül is, de egy év 2—3 évért megfizet, másrészt meg, amint a tavalyi év is bebizonyította, biztosabb a termés, mint a kalászosoké. Igaz, hogy több munkát igényel, de többet is ad.

Dolgozzunk tehát ezután észszerűen, céltudatosan és egyetértéssel, akkor népünk ki fogja heverni ezt a csapást is. Jusson eszünkbe, hogy mért már a sors súlyosabb megpróbáltatásokat is ránk, mégis megvagyunk, mégis él nemzetünk. Pedig de sokszor mentünk keresztül honfilársaink vértengerén, de sokszor nehezedett ránk egyes korszakok nemzetgyilkoló hatásában a halál angyalának sújtó keze.

Fenyegessen bár az inség, a politikai és gazdasági válság veszedelme, át fogjuk érni ezt a kort is, mert velünk lesz a megpróbáltatások napjaiban a magyarok istene, mert tudjuk, érezzük, hogy itt, Európa keleti határszélén, nem fejezte még be történelmi misszióját ez a nemzet, érezzük, hogy van még itt hivatásunk, van életcélunk s így létjogosultságunk is.

— A tanév végén. Gyermekük taníttatását és neveltetését szívükön viselő és az iránt érdeklődő szülőknek igazán sok gyönyörűségben és boldogságban volt részük a múlt hét folyamán végbement évrő-vizsgálatokon. Tíz hónapi fáradságos munka eredményével számoltak be a tanítók és tanulók egyaránt. Mily boldogság, mily önelégültség tükröződött le ama gyermekek arcáról, akik kötelességüket mind a tíz hónapon keresztül tanítójuk utasításához hiven, lelkiismeretes pontossággal teljesítették. És eme boldog gyermekekkel együtt örvendtek ama szülők is, akik megtudták érteni a tanítók működésének nagy fontosságát és munkájukban nekik segítségükre voltak; akik megtudták érteni azt, hogy a szellem képzése emberi méltóságunk legfőbb tényezője, amely által az ember a többi földi teremtmények fölé emelkedik s bebizonyítja isteni eredetét, gondolkodik, mulat és jövőt összeköthet,

terveket készíthet a jövőre, fölismerheti életének ééljáját; értelmével uralkodik a legbőszebb természeti erőkn, kifürkészi a világegyetem törvényeit s míg szelleme öntudatába mélyed, utat tör magának tul az időn és téren, ki, az örök hazába. — Amily nagy volt azonban a lelkiismeretes és gyermekeik jövőjét szívükön viselő szülők öröme és gyönyörűsége épp oly nagy volt azoknak a szégyene, akik nem tudták, vagy nem akarták megérteni az iskola célját és csak azért küldték gyermekeiket iskolába, mert a törvény parancsolja. Szégyenpirtól borított arc-cal kénytelenek most az ilyen szülők beismerni: valamint nem terem mást, csak gazt az a föld, amelyet senki sem művel, senki sem munkál, hanem burjántól és dudvától fölverve, parlagon hever: ugy nem lesz semmi értelmi, semmi ítélő vagy felfogó képessége, semmi észlelő tehetsége és életbölcseisége annak az embernek, akit senki sem oktatott, senki sem tanított, senki sem nevelt. — Taníttassuk, oktattassuk és neveltsük gyermekeinket, mert csak ott nem érzik szükségességét az emberek a tanításnak, ahol nincs értelem, nincs tudás és a fejlődésnek, a korr-al való haladásnak még nyomára sem akadunk. — A lefolyt évváró-vizsgálatok fényes tanubizonyosságot tettek arról, hogy községünk népnevelése valóban avatott tanerők kezében van, akik nem riadnak vissza semmi fáradságtól, hanem minden tudásukkal, hivatásuk nemes célja iránt való teljes lelkesedéssel arra törekedtek, hogy a reájuk bizott gyermekekből Isten és a hazát forrón szerető, értelmes és józanészű, szép Magyarorszá-gunknak mindenkor hasznára váló polgárokat neveljenek. Csak kötelességünknek teszünk eleget, ha községünk tanítótestületének a legnagyobb elismeréssel és hálával adózunk. Adja Isten, hogy drága hazánk minden egyes tanítója ennyire ismerje hivatásának nemes-ségét.

Ujdonságok.

— **Urnepja.** Csütörtökön volt Urnapja. A katolikus egyház legmagasztosabb ünnepe ez: az oltári szentség ünnepe, amikor a négy világtáj irányában elhelyezett négy sátor oltárhoz körmenetben járulva, imádják a hivek a legméltóságosabb szentséget. A szép ünnepen a mindszenti plébánia-templom is teljes diszt öltött és a hívők serege buzgón imádkozott az Urhoz.

— **Püspökjelölés Szentesen.** A szentesi evangélikus egyházban f. hó 18-án volt a püspökjelölő közgyűlés. Petrovics Soma esperes-lelkész a legmelegebben kérte a gyűlés tagjait, hogy az egyház Bachát Dániel budapesti lelkészre adja le szavazatait, aki mellett ő szalott legelsőül sikra és akit a központban is ő ajánlott kezdettől fogva a legmelegebben a püspöki székre, a nagyérdemű Sárkány Sámuel utódjával. Az egyházközség közgyűlése azondan, bár Petrovics ismételt és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy ő teljesen meg van elégedve mai állásával és többre nem vágyakozik, — mégis egyhangulag Petrovics Somát jelölte a püspökségre.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Az ipari munkák szüneteléséről rendelkező kereskedelmiügyi miniszteri rendelet egyes iparágakra, június és július hónapokra külön megszorításokat tartalmaz. Kimondja ugyanis, hogy a mészáros- és hentes-iparnál, a zalogházakban a munkák, illetőleg amott az elárusítás és szállítás, emitt pedig az elzáló-

gosítás és kiváltás, éppen úgy, mint a kereskedésekben az elárusítás, június és július havában vasárnap csak délelőtt 10 óráig üzhet. Épp így áll az eset a gépjavitásokra és a kisipari javítási munkákra. A kereskedelmi miniszter leíratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a rendeletnek érvényt szerezzenek.

— **A bácskai nábob szerencsége.** A berlini, bécsi és budapesti lapok azt írják, hogy Lazarovics Mihály, a Budapesten jól ismert hajdani temesmegyei nábob, aki mostanában Amerikában él, nőül veszi Grower Fred Duke amerikai dohánykirály leányát, akivel a milliárdos Astorok egyikének a szalonjában ismerkedett meg. E hírből — mint egy new-yorki híradás jelenti — egy szó sem igaz. Lazarovics Amerikában él ugyan, ahol mint napszámos keresi kenyerét, de Duke kisasszonyt sohasem látta s még kevésbé találkozott vele az Astorok szalonjában, ahova, mellesleg legyen mondva, nehezebb bejutni, mint nálunk — az udvari bálra.

— **A csendőrség fizetése-melése.** A belügyminiszter már régebben tervbe vette a csendőrség fizetésének felemelését és ezt most meg is valósította. A csendőrség ezutáni törzsfizetése sokkal nagyobb lesz, mint eddig volt. Az egyes rendfokozatonként osztályozva, a miniszter megállapítása szerint, a járásörmester törzsfizetése ezidő szerint 1440, az örmesteré 1200, az őrsvezetőé 1000 és a közcsendőré 800 korona, ezenkívül van a rendes fizetési pótlék, mely mindegyik rendfokozatnál 15 év alatt fokozatosan 400 koronáig emelkedik. Így a járásörmester fizetése 15 év után 1840, az örmesteré 1600, az őrsvezetőé 1400 és a közcsendőré 1200 korona. A kint teljesített járóni szolgálat alkalmával élelmezési pótlék napi egy korona. Vannak aztán még ezenfelül is különféle pótlékok, melyek együtt igen tekintélyes összeget képeznek. Engedélyezve van a nőstülés. A nő családos emberek közül, akik nem laknak a laktanyában, 350 korona évi lakbért kapnak. Ruházati átalány pedig gyalogcsendőrnök 90, lovascsendőrnök 140 korona évenként.

— **Játékból.** Hankó Ernő derekegyházi lakos összetört állkapoczc-sal panaszolta az előljáróság előtt, hogy őt Négyesi Mihály szentesi lakos tette szerencsétlenné egy játék közben eldobott görönggyel. Orvosi vélemény szerint a sérülés 12 napon belül aligha gyógyul meg. Kérdések kérdése, hogy hát ki a hibás a bolondos játék ügyében?

— **Tolvaj fiu.** Özv. Györgyi Józsefnének nem valami nagy gyönyörűsége telhetik az ő szerelmetes István fiában, mert hát legutóbb is meglopta őt 30 korona erejéig. A derék ifju a csendőrség előtt beismerte gattettét s elárulta azt is, hogy Budai Simon volt az orgazdája. Legérdekesebb a dologban az, hogy Budai Simon már évek óta Szegvár község kegyelemkenyerén tengődik a családjával együtt.

— **Aratás előtt.** Az államvasutak osztály-mérnöksége figyelmezteti az arató gazdákat, hogy lerakott terményeiket a vasuti pálya tengelyétől legalább ts 130 lépés távolságra helyezték el, mert különben, ha a mozdony szikrájától esetleg a kazal tüzet fog, a vasut nem fizet kártérítést.

— **Betörők.** Banka Mihály és Rozgonyi György szegvári tanyai lakosoktól ismeretlen tettesek másfél oldal szalonnát, egy lószerszámot és egy pár viseltes csizmát vittek el. A nyomozás folyamatban van.

— **A kemény koponya.** Varga Ferencz 17 éves suhancnak, ezer szerencsége, hogy ritka kemény koponyával áldotta meg a Teremtő. Horgoson a mult hetekben a cimboráival mulatott a surbankó legény és hogyan, hogyan nem: ő sem dicsekszik vele, de bizonyos, hogy keménysége dacára is beverték a koponyáját. Varga Ferencz azonban

rá se hederített az ilyen apró bajra. A csonttörés beheggedni magától, de olyan veszedelmesen, hogy egy csontszilánk befelé nőtt az agyhártyára és megakadályozva az agyműködést, félloldali bénulást okozott. Ebben a veszedelmes állapotában aztán bevitték a legényt a szegedi közkórházba, ahol koponyalékeléssel, tehát olyan műtéttel segítettek rajta, ami maga is halálosan veszedelmes. A Varga Ferencz koponyája azonban ezt is baj nélkül kiállta és a suhanclegény ma már gyógyulóban van.

— **Jó cselédek.** A szegvári usztató-majorban tömérdek darát fogyasztanak a házi jószágok. Pár hét előtt azonban arra a szomorú tapasztalatra jutott az uradalom intézője, hogy a kihordott darát nem az ő majorjában, hanem bent a községben pusztítják el a göbölők. Panaszt emelt hát a csendőrségnél s így kiderült, hogy a darát Bónus Mihály és Hegyi Pál béresek lopják az istállóból s azt a kutatások alkalmával meg is találták az orgazdáknál. A tolvaj cselédeket és orgazdákat a királyi ügyés-ség vette kezelés alá.

— **Leütötték.** A tanyák között hirtelt korcsmája van Sebők Istvánnának. Soha nem esik multság nála véres verekedés nélkül. Legujabban Hevesi Imre törte össze ifj. Ambrus Jánost, kinek sebei két hét multán gyógyulhatnak csupán. A merénylőt a csendőrség följelentette a kir. járásbirósághoz.

— **Tolvajlás.** Kovács Jenő szegvári kereskedő szobájából, a záratlan asztalfiókból eltűnt husz korona készpénz. A csendőrség megállapította, hogy Bihari Juszta nevű cselédje volt a tolvaj. A járásbiróság fogja kitanítani az enyém és tied között való különbségre nézve.

— **Rejtelem.** Nászi ágyhoz kapcsolódik az élet egy mélyen misztikus vonatkozásu esete. A napokban tartotta Horváth Károly a lakodalmát egy szép fiatal leánynyal Ant községben. Az ifju pár szerette egymást s boldogan mulattak a lakodalmas vendégek körében. Este vidám bucsuzások közben hazamentek a fészükbe. Mikor másnap a leány édesanyja fölkereste a fiatalokat, holtan találta őket a nászi ágyon. Levelet hagytak hátra, amelyben azt írták, hogy nagyon szeretik egymást és kölcsönös egyetértésből mennek a halálba. Csak azt kérték, hogy egymás mellé, virágos hant alá temessék őket muzsikaszóval, fehér ruhás lányok kíséretében. Ezt a kívánságukat teljesítették is . . .

— **A tudóbajos leány szerelme.** Megható bünpör foglalkoztatta e hó 21-én a szegedi törvényszék vádtaancsát. A Szentesen lakó szabómestert szándékos emberölés büntetével vádolták meg, mert le akarta löni Veres Imre szentesi gazdát. A história a következő: Soltinek a legényfia szerelmes volt a mult évben Veres gazda Mari leányába. A fiatal teremtés szintén meleg érzelmeket táplált a szerelmes fiu iránt, amde a sors nem engedte, hogy boldogok legyenek. Marin kitört a régen lappangó tudóbaj, és néhány hónap alatt végzett is a leánnyal. A kétségbeesett fiu s halál előtt néhány héttel fölvitette a saját pénzén a leányt Budapestre s egy szanatóriumban helyezte el, de a beteg teremtésen már nem lehetett segíteni. A sok pénz meg a gyász eset is busította eleintén a legényt, azonban egy hét mulva újból már a régi szerelmes volt a Solti Pista. Mindennap ott volt Vereséknél és nemsokára nyiltan kijelentette, hogy a ktsebbik leányt, a Lidit feleségül fogja venni, ha már a szégyény Mari nem lehetett az övé. Veresék nem elleneztek a házasságot, annál is inkább, mert Lidi már rég szerelmes vol, Pistába. Amde az öreg Solti mit sem akart tudni a romantikus frigről.

— **Hát nem látod szerencsétlen,** — mondta a fiának — hogy a Lidi is csupa

tüdőbaj. Nem él az egy esztendeig se. Arra akard megint költeni a keresményedet, hogy őt is felvitesde Pestre?

A bohó ifjunak nem használ. az atyai intés. Kaptá magát és mindenestől áthurcolkodott Veresékhez. Ez mult év decemberében történt. Néhány nap mulva átbálgott Solti Ferencz is és ott békésen arra akarta birni a Veres familiát, hogy ne adják e fiához a beteg leányt. Kérése azonban mit sem használt és a mester dühösen ment a kapu felé. Az öreg Veres kikísérte és a kapuban Solti kivette zsebéből revolverét, amelyből kétszer a gazda felé lőtt, de nem talált. Ezt az ügyészség szándékos emberölés kísérletének minősítette és megvádolta Soltit, akinek ügyével ma foglalkozott a vádtanács. A szabmester azt hangoztatta, hogy a leány halálos beteg és néhány hét mulva meghal, mert már fekszik is. Ő csak a fiát akarta megmenteni, mert úgy gondolta, hogy a lánytól elkapja a tüdővész. A vádtanács szándékos emberölés kísérlete miatt vád alá helyezte Soltit.

— Beküldetett. Ifj. Cseh Pál és Gál János között főnforgott becsületbeli ügy, mely felek között a Vasut-utcában játszódott le s a tettelegességgig elmérgesedett, barátságos elintéztést nyert.

— Legénytragédia. Lapunk mult számában megírtuk, hogy Vörös Sándort, aki Pünkösöd másodnapján szerelmi bánatának enyhítéseül három golyót küldött a szájába, hozzátartozói Szentesre vitték a megyei kórházba, ahol mind a három golyót szerencsésen kivette szájából a műtőorvos. Az operáció után Vörös Sándor jobban lett s a jelek arra engedtek következtetni, hogy 2—3 hét mulva visszanyeri régi egészségét. Annál föltünőbb az a váratlan fordulat, amely állapotában beállott. A szerencsétlen fiatalember ugyanis vérmérgezést kapott s kedden délután meghalt.

— Országos vásár. Nyári országos vásárunk tegnap kezdődött. A kínálat nagy volt, kereslet csekély. Általában a vásár egy jó hetipiaccal ért föl. Ma, vasárnap a kirakódó vásár tartatik meg.

— Fiatal betörő. Mig Tóth Pál János ludasoidali tanyai lakos a templomban járt, föltörték lakásának ajtaját és elloptak egy nadrágot, egy borotvát, egy forgópisztolyt és egy takarékpénztári könyvecskét. Toth Pál a templomból hazatérve szörnyűködve látta a történeteket és azonnal följelentést tett a csendőrségnél. Herzog Imre és Smidt János csendőröknek sikerült a tettet Salánki István 17 éves suhanc személyében kézrekeríteni, aki tettét, miután nála a bűnjeleket megtalálták, beismerte. A lopott tárgyakat a fiatal betörőtől elkobozták, őt magát pedig be-kísérték. A csendőrség az esetet följelentette a szegedi kir. ügyészségnek és aki majd méltó büntetéssel észretéríti a korán el-tévelyedett ifjut.

— Fontos utóirat. G. fővárosi nagykereskedő levelet irt egy kiskereskedőhöz, amelyben udvariasan felszólítja, hogy azt a 200 forintot, amelylyel már két év óta tartozik neki, ideje volna megfizetni. Pénzügyi zavarokra és rossz szezonra hivatkozott, majd még egyszer szépen megkérte, hogy postafordultával küldje meg a 200 forintot. Ellenkező esetben stb

Néhány nap mulva megérkezett a válasz, amely szórul-szóra így hangzott:

— Igen tisztelt G. ur. Mellékelve küldöm a négy-száz koronát. Igazán sajnálom, hogy két esztendeig kellett rá várnia. Magam is belátom, hogy végre fizetni kell. Mindenesetre fogadja hálás köszönetemet szívességeért és jóindulatáért, amelylyel ily sokáig irányomban viseltetett. Nagylelkű türelme megerősít engem abban, a vágyamban, hogy a pénzt megküld-jem önnek.

KOHN IGNÁ CZ,

Utóirat: Kedves G. ur! Ezeket írnám önnek, ha pénzem volna.

— Egy volt parlamenti csendőr öngyilkossága. Debrecenből egy fiatal legény tragikus sorsáról értesitenek bennünket. — János Bertalan 25 éves, szép derék legényt Perczel Dezső volt házelnök szintén fölvette mult év decemberben a parlamenti csendőrök közé s mikor a csufos kivezetés megtörtént, hazaküldték Debrecenbe. Az erős ellenzéki városban teljesen lenézték a volt darabantot, aki a sujtó mellőzés miatt tegnap délután öngyilkosságot követett el.

— Kifurt hombár. Üres hombár igen sok van az idén, ami elég baj a gazdáknak. Baranyi Lajosnak sem sok buzája érte meg az újat s valami gonosz lélek azt a keveset is megirigyelte, kifúrta hombárját s ellopt belőle két véka bñzát. A kifurt helyet aztán, hogy mégis ne szóródjon ki a többi, csutkával bedugta a tolvaj. Lehet, hogy ez nem is kimélet, de tolvaj-élvigyzat volt, hogy a gazda ne vegye hamar észre, mert ha a buza a földön lesz, rögtön meglátja, ha ki- virrad. Így aztán Baranyi csakugyan nem tudja, ma-e, tegnap-e, vagy tegnapelőtt fúr-ták ki a hombárját, csak annyit tud, hogy a hét elején buzája még meg volt.

— „A Polgár“. Politikai napilap. Főszerkesztő: Dr. Vázsonyi Vilmos, országgyűlési képviselő, aki publicisztikai munkásságát kizárólag e lapnak szenteli. Az egyenlő jogon, az általános kultúrán és a gazdasági igazságon felépült magyar népállam, a polgári Magyarország: Az ideál, melyet „A Polgár“ szolgálni akar. Gyárapítani a lehányatott polgári önértzetet, terjeszteni a nepjog tiszteletét, kitepni a reakció minden fajtájának gyökerét, támogatni a politikai és gazdasági felszabadulásra törekvő rétegeket, küzdeni az osztályállam maradványai ellen: ez „A Polgár“ politikai hitvallása. Fegyvere, az átkut nem ismerő radikális igazság, melyet a közélet és a társadalom minden terén érvényesíteni kíván. De a radikalizmust sohasem fogja keresni a hang durvaságában, mindig csupán a meggyőződés erejében. E cél elérésében, a lap főszerkesztőjét, dr. Vázsonyi Vilmost, a publicisztika és szépirodalom legjelesebb munkásai támogatják. „A Polgár“-ban szabad szellemű, teljesen független, demokratikus irányu, irodalmi színvonalon álló napilapot kap az olvasó. „A Polgár“ teljes tájékozást ad a politika, az irodalom, a művészet, a gazdasági élet és a társadalom minden mo-zzanatáról és legolcsóbb ilyen terjedelmű napilap, mert „A polgár“ egyes száma a fővárosban és a vidéken 2 krajcár (4 fillér). Elő-fizetési árai pedig a következők: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyed évre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér. „A polgár“ megjelenik minden nap reggel, ünnep és vasárnap után is. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest VII., Eötvös-utca 37.

Közgazdaság.

— Cserebogár, mint baromfi-takar-mány. Külföldön és Ausztriában is szokás-ban van, hogy a cserebogarak összefogására díjakat tűznek ki. Így például Stokerauban minden hektoliter cserebogárért 2 forintot, minden hektoliter cserebogár-pajorért 10 fo-rintot fizet a község. Ilyen helyeken kam-pozthalomra szokták önteni, ami annyiban célszerű eljárás, mert ez állapotban igen sok a fehérnyeféle anyag. Ujabban rájöttek arra, hogy ezt a fehérnyét sokkal jobban lehet értékesíteni az által, hogy azt a baromfinak adjuk. A baromfi főtakarmányát rendszerint a szem és részben a növényi részek képezik, de főként a tyukoknak okvetlen szükségük van a fehérnyére, melyet kiváló érdekiünk az hogy olcsóbban megkapjunk, mint a ga-bonábau. Cserebogárral a baromfit huzamo-

sabb időre ellátjuk olyanformán, hogy az el-fogott cserebogarakat leforrázva megöljük és azután a napon, vagy a kemencében meg-száritjuk. A baromfi kap jó takarmányt, ami-től a tyukok pompásan tojnak és az sem utolsó dolog, ha megszabadulunk a csere-bogár által okozott károktól.

A Magyar ipar diadala. A m. kir. honvédelemügyi és a közöshadügyminiszter vala-mennyi hazánkban állomásozó ezredparancs-noksághoz és a katonai hatósághoz rendeletet bocsátot ki, hogy ezentul kizárólag magyar gyártmányu papirokat és papírneműeket használjanak. Mindenesetre nagyon szép do-log a honvédelmi miniszter ur eme hazafias gondolkodása, csak egy kicsit megkésett, mert mi ugy tudjuk, hogy a magyar királyi honvédségben eddig is volt annyi hazafiasság, hogy nem ment külföldre, mikor hasonló-nemű szükséglet beszerzéséről volt szó, ha-nem azt egyenesen magyarországi forrásokból fedezte és pótolta.

CSARNOK.

Öröm és gyász.

A tizenhatesztendőös Irma mosolygó köny-nyekkel olvasta az üdvözítő sorokat, melyeket nem mert először megmutatni édes anyjának. Hisz Aladár írta, az ő Aladárja, ki másnap náluk lesz.

— Kató néni! Kató néni! jöjjön csak egy szóra.

A kis kék szobába becammogott egy vén cseléd.

— Mi baja, galambom? Hej, magácska csak mindig incselkedik velem, pedig van nekem is hozzá való hajlandóságom, mikor a nagyságos asszony olyan nagyon beteg.

— Közelebb, Kató néni!

— Az ám! Mégis ugy van, ahogy gon-doltam. De mikor pápaszemre kárhoztatott az Isten s mikor néhány nap óta annyit vir-rasztok és sírok, hogy már az ökulárium is csufság a szememen. Mutassa csak, galambom. Ugy-e, Aladár urtól van? Amit ő ir, azt el tudom olvasni . . . Istenem, csak ne reszketnének ugy a kezéim. Jöjjön galambom az ablakhoz. Szent Isten, de apró íraska . . .

— Majd én olvasom, Kató néni!

A kis Irma elolvasta. Mikor végére ért, a jó cseléd szemében könnyek ragyogtak. Nem bírt szóhoz jutni, csak megcsókolta azt a levelet, melyben imádság van.

— Tudtam én, galambom, hogy Aladár urfi nem hagy el minket. Jó szívű gyerek volt az teljes életében. Hanem hái minek is küldte reánk az Isten a nagyságos asszony betegségeit? . . . Istenem, milyen jó lélekkel mondanám el neki, hogy mi van a levélben. De a doktorok megtiltották. Hallja, Irma! Ugy-e, a nagyságos asszony csönget? Lássá, nekem mindig a fülembé cseng az a hang, akár hí a nagyságos asszony, akár nem. Hát csak örüljön, de el ne áruljunk még semmit.

Kató néni elcammogott. Alig bírta már emelgetni vén csontjait.

Irma megint átolvasta a levelet, megint sirt és megint mosolygott.

Egyszerre csak a szomszéd szobából csengtyühangok szólnak ki. Irma gyorsan beteg anyjához siet.

Egy fiatal, hialálra vált asszony feküdt a párna-sirban. Minden tagja elhervadt, lélek-zete fájdalmas, tekintete csupa láz.

A szoba két ablaka sűrű szőnyegekkel el volt takarva. A födetlent pedig egy vén vadszülő indái ágabogózták be. Minden bu-tordarab szertesztét.

Kinos hangulat uralkodott a szobában.

Kató néni nem mert a kis Irmára tekin-teni, hanem a párna vékony redőjének a ki-egyenlítése által keresett fölösleges munkát.

Irma megcsókolta édesanyja hosszú vé-kony, száraz ujjait. A beteg asszony melan-kólikus mosolylyal tekintett virágzó szépségű leányára. Mintha azt akarta volna fájdalmas mosolyával mondani:

— Valamikor én is ilyen szép voltam,

Kató néni csak szorgalmasan lesütötte aggodalmas tekintetét s tovább folytatta vilámháritó munkáját.

— Azután hitelt adnál te az ő levelének — kérdezte a beteg asszony lázasan.

Irma megdöbbsent, esdően nézett anyjára. Kató néni szemüvege éppen kapóra pottyant le. Bezzeg sokáig keresgette.

— Hát megmondta már valaki, jó anyáskám, hogy Aladár levelet irt?

— Éreztem, tudtam, vártam, hogy írnia kell. De hiába való minden reménytek. Hiába akar nálunk örömet, mert én nem bírok neki örvendezni. Könnyelmű fiu. Nem lehet rá számítani. Amitani jobban tud, mint igazán szeretni. Irma, ne válaszolj neki.

— Hiszen azt írja, hogy holnapután már itthon lesz, jó anyáskám.

— Hát csak várj. Holnapután!... Majd haza vetődik. Csak lesd, szegény Irma. Lásd, én jobban bele tudok látni a szívedbe. Az a fiu ámitott minket, játszott velünk, megcsalt bennünket. Ki tudnád-e még verni a fejedből, Irmám.

A kis lány hallgatott.

— Látod, engem is a boldogtalan szerelem öl meg. Ha te nem vagy, eddig sem tart.

Kató néni összetette a kezét.

— Az Isten szent szerelmére kérem, nagyságos asszony, már megint gyötrődik. Jaj, ne beszéljen róla, nézze nagyságos asszony, milyen fiatal gyermeke van.

A beteg keserűen mosolygott.

— Ugysem tart már soká, Kató. Érzem, hogy ma el kell mondanom azt a nagy titkot. Jer közelebb, Irma.

A síró lányka az ágy szélére ült s rózsaszínű lágy kis kezével simogatta anyja fehér, száraz homlokát.

— Én is szerettem egykor. Ez a mi sorsunk. Sokszor átok lesz belőle. Akit én szerettem, az az egyetlen ember, a te apád volt. Hol van most az az ember? Hol van benn Csak annyi szív is, hogy idehaza lenne, mikor örökre elhagyom s ő újra szabad lesz s talán boldogabb is. Mi nem értettük meg egymást. Igérd meg, hogy híven fogod követni végső akaratomat. Hát ne szeress soha, ha meghaltam, el fognak jönni érted az apácák és te elhagyod ezt a kihalt kastélyt, elmegy lakni az Isten kastélyába örökre. Megigéred?

Irma nem tudott felelni.

Milyen érzelmek küzdöttek az ő kis szívében?

Kató néni zokogva tette össze a kezét.

— Nagyságos asszony, az Istenért, mit tudja még ez a gyermek, hogy mit akarnak vele?

— Felelj, gyermekem, felelj gyorsan.

A beteg asszony lázasan nézett küzködő gyermekére.

Irma szóhoz jutott.

— Anyám, édes jó anyám! Vigy el magaddal inkább, hogy ne átkozz engem.

Az anya parancsolólag nézett a vergődő lányra.

— Nem, anyám! Én szeretem Aladárt s ha csak egy napig boldogít, úgy fogok tenni, mint te, megadással viselem életemet egész a sír megváltásáig.

— Igazán szereted?

— Igazan.

— Hát követni akarod?

— Követni.

— És ilyen nyomorultan akarsz elmúlni, mint én?

— Nem rettegek még ettől sem, mert szeretek. Nem tudok mást tenni.

A haldokló még egyszer gyermekére nézett. Nem a határozatlan, nem az elhagyott, hanem az állhatatos, a szilárd akaratú sze-

relmes Irma állott előtte. Nem kell ennek a jövőjét féltetni.

Rátette a kezét a síró leánya fejére.

— Hát legyen úgy, ahogy a szíved akarja. Isten áldása veled, majd imádkozni fogok érted odafönt.

Az áldó kezek ráfagytak a kis leány fejére.

A szerencsétlen asszony meghalt.

Aladár megérkezett, de már csak a ravatalon látta azt a szép fehér szobrot, aki sohase akarta megáldani szerelmét. Hanem azóta már nem hagyta el Irmát, aki végtelen fájdalomában enyhülést és vigaszt tudott találni szerelmében. És Irma nagyon boldog lett azzal, akiért haldokló anyjával olyan nagy küzdelmet vívott.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyvnyomtató műintézete, 1905

Iszakosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszestálban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenvéssé teszi az iszákosságot a szeszestálban. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja, és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbaadagot és egy köszönőírással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy bárki is meggyőződhessen biztos határáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 478).

62, Chancery Lane, LONDON, Anglia.

INGYEN PRÓBA 478. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő).

Ház-eladás.

Özv. Györgyi Józsefnének Szegváron, a főutcában és a piactér közelében levő háza, bolt és egyéb mellékhelyiségekkel együtt, folyó évi július hó 1-től hasznóbérbe kiadó, esetleg örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Szegvárt.

3-3

Mángorló megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Tüzifa-eladás.

A vásárló közönség szives tudomására adom, hogy üzletemet tüzifa-kereskedéssel kibővítettem és nálam első minőségű tüzifa waggonszámra és ölszámra, valamint vágott állapotban is, kívánatra házhoz szállítva, a legjutányosabb áron kapható. Megjegyzem, hogy aki waggonszám szándékozik fát venni, nálam az udvarban a fa minősége megtekinthető és a legolcsóbb napi ár mellett megrendelhető.

Azon tisztelt vevőimet pedig, akik ezideig még a szegedi légszesz-kocszra nem tettek megrendelést, kérem, hogy arra mielőbb előjegyezni sziveskedjenek.

Szives pártfogást kér

SCHWARZ IGNÁC,

1-6

építkezési- és tüzelőanyag-kereskedő.

Legszebb Képeslapok

HORVÁTH ANTAL

papirkereskedésében kaphatók

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy piaci- vagy pénzes-táskák, ugyszintén különleges ostorok és nyergek műhelyemben szakszerűen, finom kivitelen készülnek. Ugy a fenti, valamint mindenféle szíjgyártó- és nyerges-munkákra rendeléseket elfogadok és pontosan, kívánat szerint teljesítek.

Bőrtisztító és különleges lakk minden színben kapható.

Javításokat olcsó áron készítek.

Teljes tisztelettel

FALÁBU IMRE,

szíjgyártó és nyerges.

Könyvkötészet

Mindszenten

Nagyrahecsült megrendelőim szives tudomására hozom, hogy a vidéken is előnyösen ismert könyvnyomdát könyvkötéssel kaposoltam egybe és azt teljesen új, modern műszerekkel szereltem föl. Könyvkötészetemben minden e szakba vágó munkák oszinosan és versenyképes áron készülnek. — Szives pártfogást kér

HORVÁTH ANTAL o **MINDSZENT**